C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-87/2024 Instanţa de fond: Judecătoria Drochia

sediul Glodeni

Judecător: V.Nogai

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

06 martie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Rotaru Ala
Judecătorii: Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru

A judecat în ordine de recurs recursul declarat de către avocatul Paciurca Iulian în interesele lui Bucatari Leonid împotriva deciziei Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 12.12.2023 la contestația depusă de către Bucatari Leonid împotriva deciziei agentului constatator, șef al Sectorului de Poliție nr.1 Glodeni, Bologan Nicolae din 25.05.2023 emisă în cauza contravenţională în privința lui Niculeac Olga în baza art.71 al.2 Cod Contravențional al RM

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

Prin decizia Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 12.12.2023 a fost respinsă ca nefondată contestaţia înaintată de către Bucatari Leonid privind anularea deciziei agentului constatator din 25.05.2023.

Decizia în cauză a fost contestată cu recurs de către avocatul Paciurca Iulian în interesele lui Bucatari Leonid, care în motivare invocă dezacordul cu decizia instanței de fond, din următoarele considerente:

-În fapt, prin decizia judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, din 12 decembrie 2023 a fost respinsă contestaţia înaintată de către Bucatari Leonid împotriva deciziei agentului constatator Bologan Nicolae din 25.05.2023 prin care s-a încetat cauza contravenţională împotriva dnei Niculeac Olga.

-Circumstanţele cauzei: La data de 18 ianuarie 2022, recurentul s-a adresat cu două petiţii pe numele Primarului oraşului Glodeni: prima cu nr.01/01 privind includerea petiţiei pe ordinea de

zi a Consiliului local Glodeni şi a doua 01/02 privind retragerea extrasului din 28 februarie 2012 eliberat de primăria Glodeni pe numele lui ***** privind repartizarea terenului cu nr.cadastral *****, precum şi retragerea semnăturii aplicate la întocmirea actului de constatare pe teren la modificarea planului cadastral şi geometric din 11.02.2014 a imobilului cu nr. cadastral *****.
-La data de 20.01.2022 Primarul oraşului Glodeni, Stela Onuţu a remis în adresa recurentului un răspuns precum că petiţia cu nr.01/01 din 18 ianuarie 2022 va fi inclusă pe ordinea de zi şi examinată de către Consiliul orăşenesc Glodeni la următoarea şedinţă.
-La data de 03 martie 2022 Bucatari Leonid a sesizat Inspectoratul de Poliţie Glodeni cu plângerea înregistrată în Registrul de evidenţă a altor informaţii referitoare la infracţiuni sub nr.651 pe faptul acţiunilor ilegale ale Primarului oraşului Glodeni Stela Onuţu, solicitând atragerea acesteia la răspundere contravenţională în temeiul art.71 alin.(1) şi (2) din Codul contravenţional pentru îngrădirea accesului recurentului la informaţia publică şi anume, neoferirea răspunsului la petiţia înregistrată cu nr.01/01 din 18.01.2022 şi informarea eronată pe marginea petiţiei 01/02 din 18.01.2022.
-Prin ordonanţa din 17.03.2022 OSS al SP nr.1 Glodeni al IP Glodeni, Vasile Ursachi a dispus încetarea procesului contravenţional din motiv că nu sunt întrunite elementele contravenţiei.
-Răspunsul oferit de agentul constatator a fost contestat în instanţa de judecată, iar prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, din 21 decembrie 2022 a fost admisă contestaţia depusă de Bucatari Leonid privind anularea deciziei agentului constatator cu remiterea materialelor pentru înlăturarea neajunsurilor.
-La caz, relevant este faptul că la data de 25 mai 2023, agentul constatator Nicolae Bologan a emis decizia de încetare a cauzei contravenţionale împotriva Olgăi Niculeac în baza art.441 alin.(1) lit.b), art.26 lit.d) din Codul contravenţional, fără a specifica temeiul de drept care a stat la baza emiterii deciziei.
-Instanţa de judecată a concluzionat că agentul constatator a verificat şi reexaminat materialul contravenţional, constatând faptul că Primarul or.Glodeni Stela Onuţu a pus în gestiunea juristului Olga Niculeac sarcina de a executa petiţia, astfel, aceasta printr-un răspuns a informat pe recurentul Bucatari Leonid pe ambele petiţii, ulterior, juristul primăriei or. Glodeni a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenţiei prevăzute la art.71 alin.(1) din Codul contravenţional.
-Totodată, prin decizia emisă, instanţa de judecată a constatat că pretenţiile invocate de recurent nu şi-au găsit suport legal, deoarece cele menţionate în Hotărârea judecătorească din 21.12.2022 emisă de către judecătorul Alina Ţihonschi, au fost verificate suplimentar de către agentul constatator, fiind audiate suplimentar şi persoanele menţionate, totodată fiind atrasă şi la răspundere contravenţională.
-De asemenea, instanţa a concluzionat, precum că agentul constatator a examinat minuţios şi sub toate aspectele plângerea recurentului Bucatari Leonid, astfel, decizia agentului constatator fiind una întemeiată şi legală. Totodată, instanţa a făcut trimitere la prescripţia răspunderii contravenţionale care ar fi intervenit pe caz.
-Motivele de ilegalitate a hotărârii contestate: Hotărârea instanţei inferioare contestată este ilegală şi pasibilă casării în temeiul art.466 lit.c), h) din Codul contravenţional, deoarece cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părţi şi anume în lipsa făptuitoarei Primarul or.Glodeni Onuţu Stela, totodată fiind inechitabilă şi incompatibilă cu art.6 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

-Prin deciziile luate nu au fost înlăturate încălcările de drept stabilite anterior de instanţa de judecată, astfel, nefiind îndeplinite cerinţele legale impuse prin hotărârea instanţei.
-La caz, invocăm circumstanţa potrivit căreia, instanţa de judecată nu a reţinut omisiunea agentului constatator de a identifica făptuitorul în temeiul sesizării făcute de recurentul Bucatari Leonid. Astfel, nu au fost verificate acţiunile ilegale prin prisma prevederilor art.71 alin.(1) şi (2) din Codul contravenţional ale Primarului oraşului Glodeni Stela Onuţu, or, petiţiile erau adresate în mod direct Primarului şi nu altor funcţionari din cadrul primăriei.
-Considerăm eronată concluzia agentului constatator, acceptată de instanţa de fond. precum că, subiect al contravenţiei este jurista Primăriei ***** Olga Niculeac, din motiv precum că, ultima a primit indicaţii de la Primăriţa ***** de a examina petiţia nr.01/02 din 18 ianuarie 2022, or, jurista din cadrul primăriei are obligaţii de serviciu doar faţă de Primar în calitate de angajator, şi nicidecum faţă de petiţionarii administraţiei publice locale.
-La caz, obligaţia de a răspunde la petiţia lui Bucătari Leonid o deţine nemijlocit Primarul or.Glodeni, în rezultatul beneficierii de asistenţa juridică de serviciu acordată din partea juristului acestei instituţii.
-Astfel, agentul constatator şi instanţa de judecată au admis o eroare de drept în cadrul procesului contravenţional, prin faptul că, au refuzat să accepte să identifice corect făptuitorul contravenţiei, şi anume Primăriţa or.Glodeni Stela Onuţu, cu audierea nemijlocită a acesteia în calitate de contravenientă şi persoană cu funcţie de răspundere care urmează a fi trasă la răspundere contravenţională în baza art. 71 alin.1, alin.2 din Codul contravenţional, pentru faptul că, până la etapa actuală a dus în eroare petiţionarul şi nu a răspuns la petiţia nr.01/02 din 18 ianuarie 2022, privind retragerea extrasului din 28 februarie 2012 eliberat de primăria Glodeni pe numele lui ***** privind repartizarea terenului cu nr. cadastral *****, precum şi retragerea semnăturii aplicate la întocmirea actului de constatare pe teren la modificarea planului cadastral şi geometric din 11.02.2014 a imobilului cu nr. cadastral *****.
-Prin urmare, solicitarea de a verifica legalitatea acţiunilor Primarului or.Glodeni Stela Onuţu, prin prisma prevederilor art.71 din Codul contravenţional, a rămas fără răspuns plauzibil din partea autorităţilor competente, fapt care duce la încălcarea vădită a dreptului la un proces echitabil garantat de normele interne şi internaţionale.
-Instanţa în mod greşit a ajuns la concluzia că recurentului i-au fost comunicate careva răspunsuri la petiţiile nr.01/01 şi 01/02 din 18 ianuarie 2022, în afara faptului că recurentul a fost înştiinţat despre posibilitatea examinării petiţiei sale de către Consiliul local (care aşa şi nu a examinat petiţiile), nu a fost expediat nici un răspuns în ordinea şi termenul prevăzut de art.60 din Codul administrativ.
-Prin urmare, termenul de prescripţie la care face trimitere instanţa nu are nici o relevanţă speţei aduse în faţa instanţe, ori, potrivit art.30 alin.(9) din Codul contravenţional, în cazul contravenţiei continue şi al contravenţiei prelungite, termenul de prescripţie curge de la data săvârşirii ultimei acţiuni sau inacţiuni.
-Totodată, nu este clar din conţinutul deciziei instanţei, cine a fost sancţionat şi în temeiul cărui articol, ori, nici un răspuns cu privire la tragerea la răspundere contravenţională a Primarului or.Glodeni nu a parvenit recurentului în decizia de la agentul constatator.
-Menţionăm, de asemenea, că agentul constatator a ajuns la concluzia de a înceta procesul contravenţional fară a indica temeiul de drept care a stat la baza deciziei sale, astfel, a încălcat prevederile art.447/1 alin.(3) pct.6) din Codul contravenţional, care prevede că decizia trebuie să conţină: soluţia asupra cauzei, care poate fi: a) încetarea procesului contravenţional; b) stabilirea

vinovăţiei persoanei privind săvârşirea contravenţiei imputate şi, după caz, aplicarea sancţiunii contravenţionale.
-Relevantă speţei în cauză este jurisprudenţa CEDO care prevede că lipsa motivelor prezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt poate fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil (c.Ruiz Torijav. Spania, 9 decembrie 1994).
-Prin omisiunile procedurale ale agentului constatator şi ale instanţei de fond s-a încălcat dreptul recurentului la un proces echitabil, dreptul de acces la informaţie, drepturi fundamentale pentru un stat de drept, garantate inclusiv prin reglementări internaţionale.
-Atragem atenția instanței asupra faptului că Decizia Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 12.12.2023, dosar nr.5r-31/2023 este identică cu Decizia dată de același judecător la data de 12.12.2023, dosar nr.5r-30/2023. Prin urmare, suntem duși în eroare în privința deciziilor emise, nefiind clar, care decizie dată de instanță și la care proces-verbal contestat se referă.
-Solicitând casarea deciziei instanței de fond, anularea deciziei agentului constatator Bologan Nicolae din 25.05.2023, cu pronunţarea unei noi decizii interlocutorii privind obligarea agentului constatator Bologan Nicolae de a înlătura încălcările de lege, care au dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil al victimei şi anume de a audia în calitate de contravenientă Primăriţa or.Glodeni Onuţu Stela.

Potrivit prevederilor art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Alin. (2), Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului declarat de către avocatul Paciurca Iulian în interesele lui Bucatari Leonid, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei şi cu prevederile legii în vigoare, Colegiul penal constată că recursul declarat urmează a fi admis, cu casarea hotărârii atacate, inclusiv din alte motive decât cele invocate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanţa de fond, în alt complet de judecată, fiind necesară administrarea și verificarea înscrisurilor, reieşind din următoarele considerente.

Soluţia instanţei de recurs se bazează pe prevederile art.473 al.1 p.2 lit.c Cod contravențional al RM, potrivit căruia se reglementează, că după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 2) admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluţii: c) dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanţei de judecată, privind citarea obligatorie a părţilor, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

Potrivit art.394 al.4 CC RM se reglementează, că judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.

Colegiul penal constată în urma evaluării probelor, că instanţa de fond la examinarea cauzei contravenţionale în privinţa lui Bucatari Leonid nu a respectat normele procesuale şi nu a ţinut cont de problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea hotărârii contravenţionale, iar hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia, fără motivarea multiaspectuală a soluției privind respingerea unor probe în detrimentul altor probe, din ce rezultă că nu a fost judecat fondul cauzei.

Soluţia Colegiului penal rezultă din examinarea superficială şi neobiectivă de către instanţa de fond a materialelor cauzei contravenţionale, fără a se ţine cont de dispoziţiile art.458 CC RM ce se referă la verificarea tuturor circumstanţelor de fapt a cauzei şi stabilirea aspectelor de drept, care prevăd obligaţia instanţei de a determina problemele ce urmează a fi soluţionate la adoptarea hotărârii contravenţionale, care nu au fost realizate.

În sensul dat Colegiul penal ține să indice prevederile art.462 al.4 lit.a,b CC RM, potrivit căruia se reglementează, că partea descriptivă a hotărârii cuprinde:

a) circumstanţele constatate în judecarea cauzei;

b) probele pe care se întemeiază concluzia şi motivele de respingere a probelor.

Astfel, instanța de fond a stabilit că din conţinutul contestaţiei depuse de Bucătari Leonid se constată că acesta contestă Decizia asupra cauzei contravenţionale din 25.05.2023 sub nr.D01168755 prin care s-a încetat cauza contravenţională împotriva Olgăi Niculeac, în baza art.441 alin.(1) lit.b) Cod Contravenţional, art.26 lit.d) Cod Contravenţional.

Instanţa de fond a reţinut, că prin Hotărârea judecătorească cu nr.5r-15/2022 din 06.10.2022 emisă de către judecătorul Cristina Rîmari, în temeiul art. 395 alin. (2), 447[1], 448, 460-462 Cod Contravențional s-a dispus, se admite contestația depusă de Leonid Bucatari privind anularea deciziei agentului constatator de încetare a procesului contravențional și remiterea materialelor pentru înlăturarea neajunsurilor.

S-a anulat ordonanța agentului constatator OSS al SP nr.1 Glodeni Inspectoratul de Poliție Glodeni, Vasile Ursachi din 17.03.2022 cu privire la încetarea procesului contravențional pornit prin raportul agentului constatator RAP01 471187 din 09.03.2022, în baza art.71 alin.(1) Cod Contravențional, în baza sesizării a lui Leonid Bucatari înregistrată la 03 martie 2022 nr.20220900651.

S-a remis în adresa agentului constatator Inspectoratul de Poliție Glodeni plângerea depusă de Leonid Bucatari din 03 martie 2022 nr.20220900651 și s-a obligat agentul constatator să lichideze încălcările drepturilor și libertăților a lui Leonid Bucatari depistate și, în dependență de circumstanțele stabilite, să adopte o decizie în condițiile legii.

Conform materialelor dosarului, cauza a fost examinată în procedura simplificată, în baza art.451/5 alin.(1) Cod contravenţional.

La data de 10 iulie 2023, Bucatari Leonid, a formulat contestaţia împotriva actului sancţionator.

Instanţa de fond a stabilit, că contestaţia lui Bucatari Leonid împotriva Deciziei asupra cauzei contravenţionale seria nr.D01168755 din 25 mai 2023, a fost depusă în termen de 15 zile, or, acesta conform copiei de pe avizul de primire, a primit răspunsul privind decizia contestată la data de 03.07.2023, iar în asemenea împrejurări prevederile art.451/3 Cod contravenţional au fost respectate pe deplin.

Instanţa de judecată a constatat că agentul constatator a verificat si reexaminat materialul contravenţional, constatând faptul că Primarul or.Glodeni Stela Onuţu a pus în gestiunea juristului Olga Niculeac pentru a executa petiţia, astfel, aceasta printr-un răspuns a informat pe

dom. Bucătari pe ambele petiţii, astfel, juristul Primăriei or.Glodeni Olga Niculeac, a fost recunoscută vinovată în baza art.71 alin.(1) Cod Contravenţional, ce constituie contravenţie, încălcarea intenţionată a dispoziţiilor legale privind accesul la informaţie sau a celor cu privire la petiţionare.

Faptul invocat de către Bucatari Leonid nu şi-a găsit confirmarea şi poartă un caracter declarativ şi nu are nici un suport legal, deoarece cele menţionate în Hotărârea judecătorească cu nr.5r-15/2022 din 06.10.2022 emisă de către judecătorul Cristina Rîmari, au fost verificate suplimentar de către agentul constatator, fiind audiate suplimentare şi persoanele menţionate, totodată fiind atrasă şi la răspundere contravenţională.

Mai mult ca atât, instanţa a constatat că agentul constatator a examinat minuţios şi sub toate aspectele plângerea lui Bucatari Leonid, astfel, Decizia asupra cauzei contravenţionale cât şi răspunsul emis sunt unele legale cât şi întemeiate, or, perioada săvârşirii contravenţiei este 18.02.2022-25.05.2023, iar conform prevederilor art.441 alin.(1) lit.b) Cod Contravenţional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care:se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31.

Art.26 lit.d) Cod Contravenţional, prevede înlăturarea răspunderii contravenţionale pentru fapta ce conţine elementele constitutive ale contravenţiei are loc în cazul: prescripţiei răspunderii contravenţionale.

Astfel, faptul declarat de către Bucatari Leonid, poartă un caracter declarativ, iar potrivit dispoziţiilor legale menţionate pe parcursul examinării cauzei, în baza probelor pertinente, utile şi concludente administrate, instanţa a respins ca nefondată contestaţia înaintată de către Bucatari Leonid.

În sensul dat însă, Colegiul penal constată prematură și superficială motivarea instanței de fond, deoarece hotărârea instanței de fond nu conține careva motivare referitor la cele invocate de Bucatari Leonid, inclusiv ce ține de constatarea existenței faptei contravenționale, instanța neexpunîndu-se în hotărârea adoptată asupra probelor invocate, fără a le supune analizei și fără a motiva de ce aceste probe au fost respinse în raport cu alte probe.

În sensul dat, instanța de fond nu a ținut cont și nu a examinat, precum și nu s-a expus asupra aspectelor importante pe caz, motivarea fiind eronată și superficială, astfel nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei.

Mai mult, după cum rezultă din decizia din 25.05.2023, nu este redat cine este persoana atrasă la răspundere contravențională, datele de identitate, timpul comiterii faptei, soluția adoptată clară.

În cauza Fomin vs Moldova, cererea nr.36755/06, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că „rolul unei decizii motivate trebuie să demonstreze părților că ele au fost auzite, mai mult ca atît, o decizie motivată oferă părților posibilitatea de a contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f.Hirvisaari vs Finland, nr.49684/09, § 30, 27.09.2001)”.

În sensul art.6 alin.(1) al Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului se specifică, că organul care examinează cauza în fond, trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care s-a sprijinit. Chiar dacă nu se impune un răspuns detaliat la fiecare argument, dar instanța are obligaţia de a se pronunţa asupra problemelor cele mai importante ridicate în speţă, a se vedea în

acest sens cauza (Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006).

În atare circumstanţe, fiind constatat temeiul prevăzut de art.466 lit.d CC RM, instanța de recurs ajunge la concluzia că erorile admise de instanţa de fond la judecarea cauzei respective nu pot fi corectate, urmînd a fi administrate și verificate probe, împrejurare ce impune casarea hotărârii atacate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanţa de fond.

La rejudecarea cauzei urmează să se ţină cont de cele relatate mai sus, să fie examinată cauza în corespundere cu prevederile legii contravenţionale privind judecarea cauzei contravenţionale în instanţă, să fie rezolvate problemele necesare pentru adoptarea hotărârii, cu emiterea unei hotărâri legale şi întemeiate.

În temeiul art.473 al.1 p.2 lit.c Cod Contravențional al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

D E C I D E:

Admite recursul declarat de către avocatul Paciurca Iulian în interesele lui Bucatari Leonid împotriva deciziei Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 12.12.2023 la contestația depusă de către Bucatari Leonid împotriva deciziei agentului constatator, șef al Sectorului de Poliție nr.1 Glodeni, Bologan Nicolae din 25.05.2023 emisă în cauza contravenţională în privința lui Niculeac Olga în baza art.71 al.2 Cod Contravențional al RM, hotărâre care se casează, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Puşca Dumitru